

AKTUELNO: 31. januar â€“ Nacionalni dan bez duvana

30.01.2024

U Srbiji se svakog 31. januara tradicionalno obeleÅ¾ava Nacionalni dan bez duvana, ove godine pod sloganom â€ž365 dana bez duvanaâ€•. Upotreba duvana Å¡tetno deluje na celokupan organizam i jedan je od faktora rizika koji je zajedniÅ¡ki za Å¡etiri najzastupljenije bolesti u svetu: bolesti srca i krvnih sudova, maligne bolesti, dijabetes i hroniÅ¡ne respiratorne bolesti.

Pored zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posledica, ukljuÅ¡uju Å¡i i poveÅ¡ane troÅ¡kove leÅ¡enja i smanjenu produktivnost na radnom mestu, proizvodnja i upotreba duvana imaju i Å¡tetne efekte na Å¡ivotnu sredinu.

Svake godine u svetu usled upotrebe duvana i duvanskih proizvoda prevremeno umre osam miliona stanovnika, od toga najmanje milion nepuÅ¡a zbog izloÅ¾enosti duvanskom dimu. VeÅ¡ina smrtnih sluÅ¡ajeva povezanih sa duvanom deÅ¡ava se u zemljama sa niskim i srednjim prihodima.

Å

NajveÅ¡e

koriÅ¡teni duvanski proizvodi u Srbiji su cigarete koje prema podacima â€žIstraÅ¾ivanja zdravlja stanovniÅ¡tva Srbije 2019. godineâ€• svakodnevno puÅ¡i 26,5% stanovniÅ¡tva starosti 15 godina i viÅ¡e, dok 15,8% svakodnevno puÅ¡i 20 i viÅ¡e cigareta na dan.Å

Å

U okviru obeleÅ¾avanja ovog Nacionalnog dana bez duvana naglaÅ¡avaju se Å¡tetni efekti i javnozdravstvene posledice upotrebe duvanskih proizvoda i izloÅ¾enosti duvanskom dimu i aerosolima drugih proizvoda koji sadrÅ¾e nikotin. TakoÅ‘e, istiÅ‘e se znaÅ¡aj usvajanja mera kontrole duvana koje su zasnovane na dokazima. Primena drugih mera kontrole duvana dovela je da smanjenja uÅ¡estalosti puÅ¡enja cigareta na globalnom nivou sa 22,8% u 2007. godini na 17,0% u 2021. godini (29% muÅ¡karaca i 5% Å¾ena).Å

Å

Mere

kontrole duvana ukljuÅ¡uju i zakone kojim se zabranjuje puÅ¡enje u svim zatvorenim javnim prostorima. Ovi zakoni Å¡tite stanovniÅ¡tvo od udisanja kancerogenih materija i drugih Å¡tetnih supstanci iz duvanskog dima i aerosola iz drugih nikotinskih proizvoda. Pored toga, zabrana puÅ¡enja u javnim i radnim prostorima, podstiÅ‘e puÅ¡aÅ‘e da ostave puÅ¡enje.

Å

Centar za promociju zdravlja

Zavod za javno zdravlje VranjeÅ